

Studiedag 'Interculturele kunst- en cultuurbemiddeling' 13/12/2007 – De Kriekelaar

Verslag van workshop intercultureel samenwerken - Ingrid Wolfs

Intro : bedoeling van de workshop : gedurende 45 min. even proeven, een tipje van de sluier oplichten (normaal duurt een programma 2 dagen)
voorstellen

Kernvraag : welke factoren spelen een rol wanneer we met interculturaliteit bezig zijn ?

1/ Gedragsdriehoek

- cultuur : wat de mens voortbrengt, is continu in evolutie
- interdependentie : wederzijdse afhankelijkheid van mensen
- interactie : communicatie tussen mensen

Hoe communiceren we met elkaar als we de ander niet of weinig kennen ? Dan doen we aan beeldvorming : van een eerste indruk vormen we ons onmiddellijk een beeld. Dit doen we aan de hand van stereotiepen.

Oefening 'Stereotypen' : de groep somt op

- Clichés over West-Vlamingen : commercianten, workaholic, bourgeoisie, sjacheraars, luidruchtig, onverstaanbaar, bot, enggeestig, honkvast, zorgeloos (3 positief en de rest negatief)
- Clichés over Antwerpenaars : dikken nek, grote muil, "wereldtaal Antwerps", gezellig, niet te tolerant, frank, sociaal, voelen zich centrum van de wereld, fier (3 positief en 6 negatief)
- Clichés over Limburgers : traag, zeer gezellig, trots, muzikaal, voelen zich gestigmatiseerd, nouveau riches, proper, tolerant, open, gezapig (6 positief en 3 negatief)
- Clichés over Vlamingen : bescheiden, katholiek, koud, levensgenieters, onbeleefd, gesloten, baksteen in hun maag, harde werkers, naïef, rechts, zelfvoldaan, plantrekkers (3 positief en 8 negatief)

Welke van deze stereotypes zijn positief ? Welke negatief ? Hoe ligt de verhouding ?

Als we over de andere spreken maken we een onderscheid tussen WIJ en ZIJ en daarbij onszelf beter inschatten dan de andere. We noemen Nederlanders gierig en ze noemen zichzelf spaarzaam.

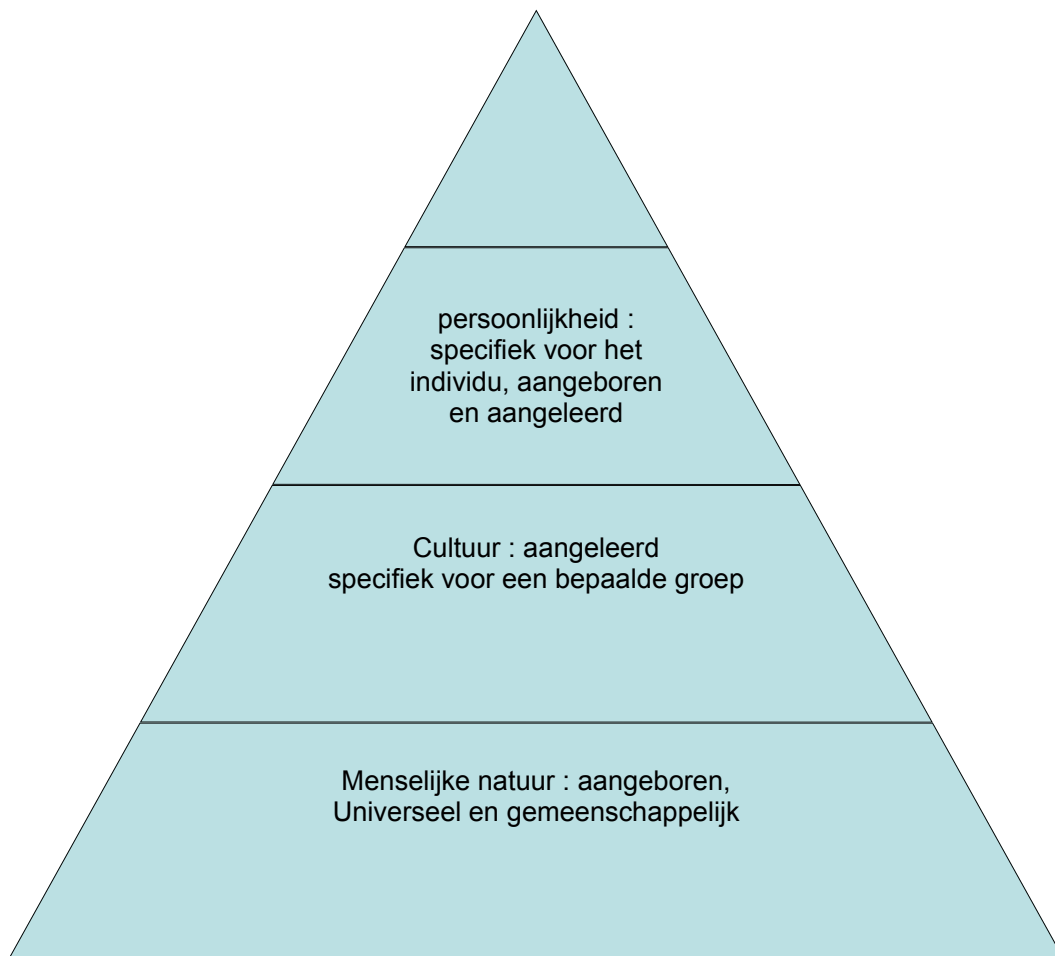
De eigenschappen van stereotypen zijn :

- ze zijn universeel, overal in de wereld gebruiken mensen clichés
- ze veralgemenen, één individu staat voor het geheel
- ze vertekenen het beeld, we kijken door onze eigen bril, met ons eigen referentiekader
- ze vereenvoudigen, de nuances vallen weg in een onbewust proces om selecties te maken in informatie : we zien wat we willen zien, we nemen op wat ons beeld bevestigt

Stereotypen beïnvloeden onze waarneming en kunnen leiden tot vooroordelen

- stereotypen zijn cognitief, gebaseerd op feiten
- vooroordelen zijn emotioneel, gebaseerd op selectieve waarnemingen en kunnen leiden tot discriminatie

2/ Cultuurdriehoek

Het is belangrijk om het onderscheid tussen de drie lagen voor ogen te houden. Als we mensen herleiden tot een groep, verliezen we hun persoonlijkheid uit het oog.

3/ Diversiteit

Opsomming van elementen van diversiteit in deze groep :

- gender
- leeftijd

- etnisch culturele achtergrond
- sector ervaring
- brildragers
- opleiding
- professionele ervaring
- familiale situatie
- sociaal-economische achtergrond
- vegetariërs
- politieke voorkeur
- mobiliteit...

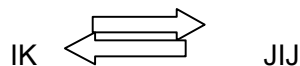
De lijst van verschillen in deze groep is eindeloos.

Primaire dimensie : elementen die niet veranderen : gender, leeftijd, etnisch-culturele achtergrond, sexuele voorkeur, handicap.

Diversiteit is dus constant aanwezig, niet beperkt tot cultuur.

Wat is er belangrijk als we intercultureel samenwerken ?

- openheid naar anderen EN naar mezelf, in confrontatie met iemand van een andere cultuur leren we wat onze cultuur is. Belangrijk is om observaties ook effectief bespreekbaar te maken.
- kijken naar het gemeenschappelijke en minder focussen op de verschillen
- bewustwording : hoe kijk ik naar mezelf en hoe treed ik naar de ander

In de communicatie en de relatie met de ander heb ik impact en controle op mezelf en mijn uitgaande communicatie (50%) en de ander heeft ook 50% in handen.

In een conflict leggen we 100% van de verantwoordelijkheid bij de ander.

In dit schema ga je uit van gelijkwaardigheid van mensen. In beide sessies ontspan hieruit een boeiende discussie. Opmerkingen waren oa. :

- wat als er één van de partijen meer macht (geld...) heeft dan de andere,
- wat als één van de partijen bereid is om meer overtuigingskracht in de communicatie te brengen om de meer afstandelijke tweede partij over de brug te trekken,

Wegens tijdsgebrek kon dit gesprek niet worden gevoerd.